

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2021. gada 2. septembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Finanšu sistēmas izmantošanas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un terorisma finansēšanai nepieļaušana – Direktīva (ES) 2015/849 – Direktīva 2005/60/EK – Noziedzīgs nodarījums saistībā ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu – Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana, ko izdarījis predikatīva noziedzīga nodarījuma izdarītājs (“pašlegalizācija”)

Lietā C-790/19

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Curtea de Apel Braşov* (Braşovas apelācijas tiesa, Rumānija) iesniedza ar 2019. gada 14. oktobra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2019. gada 24. oktobrī, tiesvedībā

Parchetul de pe lângă Tribunalul Braşov

pret

LG,

MH,

piedaloties

Agencia Națională de Administrare Fiscală – Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Braşov,

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], tiesneši A. Kumins [*A. Kumin*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], P. Dž. Švīrebs [*P. G. Xuereb*] un I. Ziemele (referente),

ģenerāladvokāts: Dž. Hogans [*G. Hogan*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

* Tiesvedības valoda – rumāņu.

nemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Parchetul de pe lângă Tribunalul Braşov* vārdā – *C. Constantin Sandu*, pārstāvis,
- Rumānijas valdības vārdā – *E. Gane* un *L. Liţu*, pārstāves,
- Čehijas valdības vārdā – *M. Smolek* un *J. Vláčil*, kā arī *L. Dvořáková*, pārstāvji,
- Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, pārstāvis,
- Eiropas Komisijas vārdā – sākotnēji *T. Scharf*, *M. Wasmeier* un *R. Troosters*, kā arī *L. Nicolae*, vēlāk – *T. Scharf* un *M. Wasmeier*, kā arī *L. Nicolae*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2021. gada 14. janvāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK (OV 2015, L 141, 73. lpp.), 1. panta 3. punkta a) apakšpunktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar kriminālprocesu pret LG un MH, pret kuriem tika izvirzītas apsūdzības attiecīgi par noziedzīga nodarījuma – nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas – izdarīšanu un līdzdalību tajā.

Atbilstošās tiesību normas

Eiropas Padomes tiesības

ECPAK 7. protokols

- 3 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītajai Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijai (turpmāk tekstā – “ECPAK”) pievienotā 7. protokola 4. pantā “Tiesības netikt divreiz tiesātam vai sodītam” ir noteikts:

“1. Nevienam nedrīkst no jauna tiesāt vai sodīt krimināllietā tajā pašā valstī par noziedzīgu nodarījumu, par kuru viņš jau ir ticis attaisnots vai notiesāts [ar galīgu spriedumu] saskaņā ar šīs valsts likumu un kriminālprocesuālajām normām.

[..]”

Strasbūras konvencija

- 4 Eiropas Padomes Konvencijas par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, meklēšanu, izņemšanu un konfiskāciju, kas parakstīta Strasbūrā 1990. gada 8. novembrī (Eiropas līgumu sērija, Nr. 141, turpmāk tekstā – “Strasbūras konvencija”), 1. panta a) punkts ir formulēts šādi:

“Šajā Konvencijā:

- a) “*noziedzīgi iegūti līdzekļi*” nozīmē jebkuru ekonomisku ieguvumu no kriminālnoziedzumiem un var ietvert jebkuru īpašumu atbilstoši šā panta “b” punktam;

[..].”

- 5 Šīs konvencijas 6. panta 1. un 2. punktā ir paredzēts:

“1. Ikviens Puse veic tādus likumdošanas un cita veida pasākumus, kādi nepieciešami, lai savos likumos atzītu par nodarījumu, ja tas ir izdarīts ar nodomu:

- a) īpašuma konversiju vai nodošanu, apzinoties, ka šis īpašums ir noziedzīgi iegūti līdzekļi, nolūkā slēpt vai maskēt šā īpašuma nelikumīgo izcelsmi vai palīdzēt jebkurai personai, kura ir iesaistīta predikatīvā nozieguma izdarīšanā, izvairīties no savas rīcības juridiskajām sekām;

[..].

2. Lai īstenotu vai piemērotu šā panta pirmo punktu:

[..]

- b) var noteikt, ka minētajā daļā paredzētie krimināli sodāmie nodarījumi neattiecas uz personām, kas izdarījušas predikatīvo noziegumu;

[..].”

Varšavas konvencija

- 6 Eiropas Padomes konvencijas par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu, kā arī šo līdzekļu meklēšanu, izņemšanu un konfiskāciju, kas parakstīta Varšavā 2005. gada 16. maijā (Eiropas Padomes līgumu sērija, Nr. 198, turpmāk tekstā – “Varšavas konvencija”) un kas stājās spēkā 2008. gada 1. maijā, 1. panta a) punktā ir ietverta tāda pati jēdziena “noziedzīgi iegūti līdzekļi” definīcija kā Strasbūras konvencijā.

7 Šīs konvencijas 9. panta 1. un 2. punkts ir formulēts šādi:

“1. Ikviens dalībvalsts pieņem tādus normatīvus un cita veida aktus, kas var būt nepieciešami, lai noteiktu to, ka saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem turpmāk minētās tīšas darbības ir noziedzīgi nodarījumi:

a) īpašuma pārveide vai nodošana, zinot, ka šis īpašums ir noziedzīgi iegūti līdzekļi, un to darot, lai noklusētu vai slēptu šā īpašuma noziedzīgo izcelsmi vai lai palīdzētu jebkurai personai, kas ir iesaistīta predikatīvajā nodarījumā, izvairīties no savas rīcības tiesiskajām sekām;

[..].

2. Saistībā ar šā panta 1. punkta īstenošanu vai piemērošanu:

[..]

b) var būt noteikts, ka attiecīgajā punktā norādītie nodarījumi neattiecas uz tām personām, kas ir izdarījušas predikatīvo nodarījumu;

[..].”

Skaidrojošie ziņojumi par Strasbūras un Varšavas konvencijām

8 Skaidrojošajos ziņojumos par Strasbūras un Varšavas konvencijām ir norādīts, ka Strasbūras konvencijas 6. panta 2. punkta b) apakšpunktā un Varšavas konvencijas 9. panta 2. punkta b) apakšpunktā ir ņemts vērā, ka atsevišķās valstīs, piemērojot valsts krimināltiesību pamatprincipus, tiek uzskatīts, ka persona, kas ir izdarījusi predikatīvo noziedzīgo nodarījumu, nav izdarījusi papildu pārkāpumu, legalizējot ar šo predikatīvo noziedzīgo nodarījumu nelikumīgi iegūtos līdzekļus, un ka savukārt citas valstis jau ir pieņēmušas tiesību aktus šajā ziņā.

Savienības tiesības

Pamatlēmums 2001/500/TI

9 Padomes Pamatlēmuma 2001/500/TI (2001. gada 26. jūnijs) par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un nozieguma rīku un noziedzīgi iegūto līdzekļu identifikāciju, meklēšanu, iesaldēšanu, arestēšanu un konfiskāciju (OV 2001, L 182, 1. lpp.) 1. pantā ir paredzēts:

“Lai uzlabotu rīcību pret organizētu noziedzību, dalībvalstis attiecīgi rīkojas, lai neizdarītu un neatbalstītu [nesaglabātu] atrunas attiecībā uz šādiem [Strasbūras] konvencijas pantiem:

[..]

b) 6. pantu – ciktāl tas attiecas uz nopietniem noziedzīgiem nodarījumiem. Pie šādiem nodarījumiem jebkurā gadījumā pieskaitāmi pārkāpumi, par kuriem soda ar brīvības atņemšanu vai aizturēšanu uz laiku, kas var pārsniegt vienu gadu, vai – attiecībā uz valstīm, kuru juridiskajā sistēmā nodarījumiem ir noteikts minimālais sliekšnis, – pārkāpumi, par kuriem soda ar brīvības atņemšanu vai aizturēšanu uz laiku, kas ir vismaz seši mēneši.”

10 Saskaņā ar šī pamatlēmuma 2. pantu:

“Katra dalībvalsts saskaņā ar savu sodu sistēmu attiecīgi rīkojas, lai nodrošinātu, ka par [Strasbūras] konvencijas 6. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētajiem nodarījumiem atbilstīgi tam, kādi tie ir saistībā ar šā pamatlēmuma 1. panta b) punktu, soda ar brīvības atņemšanu uz laiku, kas ir vismaz 4 gadi.”

Direktīva 2005/60/EK

11 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2005/60/EK (2005. gada 26. oktobris) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai (OV 2005, L 309, 15. lpp.), 1., 5. un 48. apsvērums ir formulēts šādi:

“1) Milzīga nelikumīgi iegūtās naudas plūsma var kaitēt finanšu sektora stabilitātei un reputācijai, kā arī apdraudēt vienoto tirgu; terorisms arī vājina mūsu sabiedrības pamatus. Papildinot krimināltiesisko pieeju, preventīvie līdzekļi, izmantojot finanšu sistēmu, var sniegt rezultātus.

[..]

5) Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana un teroristu finansēšana parasti tiek realizēta starptautiskā vidē. Pasākumiem, kurus pieņem tikai valsts vai pat [Eiropas Savienības] līmenī, neņemot vērā starptautisko koordināciju un sadarbību, varētu būt ļoti ierobežota ietekme. Tādējādi pasākumiem, kurus pieņem [Savienība], vajadzētu būt saskaņotiem ar darbībām, ko veic citas starptautiskās institūcijas. [Savienības] rīcībā būtu jo īpaši jāturpina ņemt vērā ieteikumus, kurus sagatavojusi Finanšu darījumu darba grupa ([..] turpmāk “*FATF*”), galvenā starptautiskā organizācija, kas darbojas cīņā pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu. Tā kā *FATF* ieteikumi ir būtiski pārstrādāti un paplašināti 2003. gadā, šai direktīvai būtu jāatbilst šim jaunajam starptautiskajam standartam.

[..]

48) Šajā direktīvā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas ir jo īpaši atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. Nevienu no šīs direktīvas noteikumiem nevajadzētu interpretēt vai ieviest tādā veidā, kas nav savienojams ar [ECPAK].”

12 Minētās direktīvas 1. panta 1. un 2. punktā ir paredzēts:

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka ir aizliegta nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana un teroristu finansēšana.

2. Šajā direktīvā par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu tiek uzskatīts turpmāk norādītais, ja [tas] izdarīts ar nodomu:

a) īpašuma konversija vai nodošana, zinot, ka šāds īpašums ir iegūts ar noziedzīgu darbību vai piedaloties šādā darbībā, lai slēptu vai maskētu šā īpašuma nelikumīgo izcelsmi, vai palīdzētu jebkurai personai, kas ir iesaistīta šādas darbības pasūtīšanā, izvairīties no savas rīcības juridiskajām sekām;

- b) patiesās būtības, izcelsmes, atrašanās vietas, izvietojuma, aprites, tiesību noslēpšana vai maskēšana attiecībā uz īpašumu vai īpašuma piederības noslēpšana vai maskēšana, zinot, ka šāds īpašums iegūts noziedzīgā darbībā vai piedaloties šādā darbībā;
  - c) īpašuma iegūšana, valdījums vai lietošana, zinot, ka saņemšanas laikā šāds īpašums iegūt[s] noziedzīgā darbībā vai piedaloties šādā darbībā;
  - d) piedalīšanās kādā no darbībām, kas minētas iepriekšējos punktos, apvienošanās minēto darbību izdarīšanai, izdarīšanas mēģinājums, palīdzība noziedzīgas darbības veikšanā, pamudināšana uz noziedzīgu darbību, padomu došana vai noziedzīgas darbības izpildes atvieglošana.”
- 13 Direktīvas 2005/60 5. pantā ir paredzēts – “lai nepieļautu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu, dalībvalstis šīs direktīvas darbības jomā var pieņemt vai paturēt [spēkā] stingrākus noteikumus”.

Direktīva 2015/849

- 14 Direktīvas 2015/849 1. pantā ir noteikts:

“1. Šīs direktīvas mērķis ir nepieļaut to, ka Savienības finanšu sistēma tiek izmantota nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana un teroristu finansēšana ir aizliegta.

3. Šajā direktīvā par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu tiek uzskatīta šāda rīcība, ja tā izdarīta ar nodomu:

- a) īpašuma konversija vai nodošana, zinot, ka šāds īpašums ir iegūts noziedzīgā darbībā vai piedaloties šādā darbībā, lai slēptu vai maskētu šā īpašuma nelikumīgo izcelsmi vai lai palīdzētu jebkurai personai, kas ir iesaistīta šādas darbības pasūtīšanā, izvairīties no minētās personas rīcības juridiskajām sekām;
- b) īpašuma patiesās būtības, izcelsmes, atrašanās vietas, izvietojuma, aprites, tiesību uz to slēpšana vai maskēšana vai īpašuma piederības slēpšana vai maskēšana, zinot, ka šāds īpašums iegūts noziedzīgā darbībā vai piedaloties šādā darbībā;
- c) īpašuma iegūšana, valdījums vai lietošana, tā saņemšanas laikā zinot, ka šāds īpašums iegūts noziedzīgā darbībā vai piedaloties šādā darbībā;
- d) piedalīšanās kādā no darbībām, kas minētas a), b) un c) apakšpunktā, apvienošanās minēto darbību izdarīšanai, izdarīšanas mēģinājums, palīdzība to veikšanā, pamudināšana uz tām, padomu došana vai izpildes atvieglošana.

[..]”

Direktīva (ES) 2018/1673

- 15 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/1673 (2018. gada 23. oktobris) par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas apkarošanu ar krimināltiesībām (OV 2018, L 284, 22. lpp.), 1. un 11. apsvērumā ir paredzēts:

“(1) Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana un ar to saistītā terorisma finansēšana un organizētā noziedzība joprojām ir būtiskas problēmas Savienības mērogā, kas kaitē finanšu sektora integritātei, stabilitātei un reputācijai un apdraud Savienības iekšējo tirgu un iekšējo drošību. Lai risinātu minētās problēmas un vienlaicīgi papildinātu un pastiprinātu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas [2015/849] piemērošanu, šīs direktīvas mērķis ir apkarot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, izmantojot krimināltiesības, tādējādi sekmējot efektīvāku un ātrāku pārrobežu sadarbību starp kompetentajām iestādēm.

[..]

(11) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas darbību konkrēti veidi ir sodāmi arī tad, ja tās veicis tādas noziedzīgas darbības izdarītājs, kuras rezultātā īpašums radies (pašu līdzekļu legalizācija). Šādos gadījumos, kad nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas darbība ir ne tikai īpašuma valdījums vai izmantošana, bet arī tā nodošana, pārvēršana, slēpšana vai maskēšana un rada kaitējumu papildus tam, kas jau ir radies noziedzīgas darbības rezultātā, piemēram, noziedzīgā darbībā iegūtu īpašumu laižot apgrozībā un tādā veidā slēpjot tā nelikumīgo izcelsmi, šādi nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas darbībai vajadzētu būt sodāmai.”

- 16 Šīs direktīvas 3. pantā “Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas nodarījumi” ir noteikts:

“1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka turpmāk minētā rīcība, ja tā izdarīta ar nodomu, ir sodāma kā noziedzīgs nodarījums:

- a) īpašuma pārveidošana vai nodošana, zinot, ka šāds īpašums ir iegūts noziedzīgā darbībā, lai slēptu vai maskētu īpašuma nelikumīgo izcelsmi vai lai palīdzētu jebkurai personai, kas ir iesaistīta šādas darbības izdarīšanā, izvairīties no minētās personas rīcības juridiskajām sekām;
- b) īpašuma patiesās būtības, izcelsmes, atrašanās vietas, izvietojuma, kustības, tiesību uz to slēpšana vai maskēšana vai īpašuma piederības slēpšana vai maskēšana, zinot, ka šāds īpašums iegūts noziedzīgā darbībā;
- c) īpašuma iegāde, valdījums vai lietošana, tā saņemšanas laikā zinot, ka šāds īpašums iegūts noziedzīgā darbībā.

2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka 1. punktā minētā rīcība ir sodāma kā noziedzīgs nodarījums, ja likumpārkāpējam bija aizdomas vai vajadzēja zināt, ka īpašums ir iegūts noziedzīgā darbībā.

[..]

5. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētā rīcība ir sodāma kā noziedzīgs nodarījums, ja to ir izdarījušas personas, kas veikušas noziedzīgo darbību, kurā iegūts īpašums, vai bijušas tajā iesaistītas.”

- 17 Saskaņā ar minētās direktīvas 13. panta 1. punktu dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības vēlākais līdz 2020. gada 3. decembrim.

Rumānijas tiesības

- 18 Ar 2002. gada 7. decembra *Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului* (Likums Nr. 656/2002 par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanas un apkarošanas pasākumiem; 2002. gada 12. decembra *Monitorul Oficial al României*, I daļa, Nr. 904), redakcijā, kas bija spēkā pamatlietas faktisko apstākļu norises laikā (turpmāk tekstā – “Likums Nr. 656/2002”), Rumānijas tiesībās ir transponēta tostarp Direktīva 2005/60.
- 19 Likuma Nr. 656/2002 29. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

“1) Noziedzīga nodarījuma saistībā ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu kategorijā ir iekļautas šādas darbības, un par tām tiek piemērots brīvības atņemšanas sods uz laiku no 3 līdz 12 gadiem:

- a) īpašuma konversija vai nodošana, zinot, ka šāds īpašums ir iegūts, izdarot noziedzīgus nodarījumus, lai slēptu vai maskētu šā īpašuma nelikumīgo izcelsmi vai lai palīdzētu noziedzīgā nodarījuma, kurā īpašums iegūts, izdarītājam izvairīties no kriminālvajāšanas, tiesvedības vai soda izpildes;
- b) īpašuma patiesās būtības, izcelsmes, atrašanās vietas, izvietojuma, aprites vai tiesību uz to slēpšana vai maskēšana vai īpašuma piederības slēpšana vai maskēšana, zinot, ka šāds īpašums iegūts, izdarot noziedzīgu nodarījumu;
- c) īpašuma iegūšana, valdījums vai lietošana, zinot, ka šāds īpašums iegūts, izdarot noziedzīgu nodarījumu.”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

- 20 2018. gada 15. novembrī *Tribunalul Brașov* (Brašovas apgabaltiesa, Rumānija) piesprieda LG brīvības atņemšanas sodu uz 1 gadu un 9 mēnešiem, piemērojot šo sodu nosacīti, par Likuma Nr. 656/2002 29. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzēto noziedzīgo nodarījumu – nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu 80 materiālās darbībās laikposmā no 2009. līdz 2013. gadam. Attiecīgie līdzekļi ir gūti no noziedzīga nodarījuma – krāpšanas nodokļu jomā, ko ir izdarījis LG. Kriminālprocess par minēto noziedzīgo nodarījumu – krāpšanu nodokļu jomā – tika izbeigts pēc tam, kad attiecīgā persona bija samaksājusi summas, kuras tai bija jāatlīdzina.
- 21 Šī tiesa konstatēja, ka laikposmā no 2009. līdz 2013. gadam sabiedrības, kurā LG ieņēma vadošo amatu, grāmatvedībā LG nebija reģistrējis nodokļu dokumentus, kas pierāda ienākumu iekasēšanu, un tas ir kvalificējams kā “krāpšana nodokļu jomā” Rumānijas tiesību izpratnē. Naudas summas, kas bija iegūtas, veicot šo krāpšanu nodokļu jomā, tika pārskaitītas uz citas sabiedrības, kurā MH ieņēma vadošo amatu, bankas kontu, un pēc tam LG un MH tās izņēma. Šis pārskaitījums tika veikts, pamatojoties uz prasījuma cesijas līgumu, kas noslēgts starp LG, sabiedrību, kurā LG ieņēma vadošo amatu, un sabiedrību, kurā MH ieņēma vadošo amatu.

Saskaņā ar šo cesijas līgumu naudas summas, kuras sabiedrībai, kurā LG ieņēma vadošo amatu, bija jāmaksā LG, šīs sabiedrības klienti pārskaitīja uz tās sabiedrības bankas kontu, kurā MH ieņēma vadošo amatu.

- 22 *Tribunalul Braşov* (Braşovas apgabaltiesa) arī konstatēja, ka MH bija palīdzējusi LG veikt noziedzīgu nodarījumu – nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, tomēr attaisnoja MH, pamatojoties uz to, ka nosacījums par vainojamību noziedzīgā nodarījumā nebija izpildīts, jo nebija pierādīts, ka ieinteresētā persona zināja, ka LG bija legalizējis līdzekļus, kuri bija gūti no krāpšanas nodokļu jomā.
- 23 2018. gada 13. decembrī *Parchetul de pe lângă Tribunalul Braşov* (Braşovas apgabaltiesas prokuratūra, turpmāk tekstā – “prokuratūra”), LG, kā arī civilprasības iesniedzējs krimināllietā *Agenţia Naţională de Administrare Fiscală, Direcţia Generală Regională a Finanţelor Publice Braşov* (Valsts nodokļu dienests – Braşovas reģiona Publisko finanšu ģenerāldirekcija, Rumānija) par *Tribunalul Braşov* (Braşovas apgabaltiesa) spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību *Curtea de Apel Braşov* (Braşovas apelācijas tiesa, Rumānija).
- 24 LG vēlāk atsauca savu apelācijas sūdzību. Prokuratūras apelācijas sūdzība tostarp attiecas uz MH attaisnošanas no līdzdalības noziedzīgā nodarījumā – nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanā – pamatotību. Savukārt civilprasības iesniedzējs krimināllietā apstrīd lietas virzību attiecībā uz civilprasību pēc kriminālprocesa saistībā ar zaudējumu apmēru, kuru apsūdzētajam tika piespriests samaksāt.
- 25 Iesniedzējtiesa paskaidro, ka tā lūdz interpretēt Direktīvu 2015/849, pat ja tā Rumānijas tiesībās nav tikusi transponēta noteiktajā termiņā, jo šajā direktīvā noziedzīgs nodarījums – nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana – ir definēts tāpat kā Direktīvā 2005/60, kas bija spēkā pamatlīdētā faktisko apstākļu norises laikā un kas Rumānijas tiesībās ir transponēta ar Likumu Nr. 656/2002.
- 26 Iesniedzējtiesa uzskata, ka Direktīvas 2015/849 1. panta 3. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka noziedzīga nodarījuma – nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas, kas pēc sava rakstura ir predikatīvā noziedzīgā nodarījuma rezultātā radies nodarījums, – izdarītājs nevar būt šī predikatīvā nodarījuma izdarītājs.
- 27 Šāda interpretācija izrietot no Direktīvas 2015/849 preambulas un 1. panta 3. punkta, kā arī no vārdkopas “zinot, ka šāds īpašums ir iegūts noziedzīgā darbībā” – kurai esot jēga tikai tad, ja predikatīvā noziedzīgā nodarījuma izdarītājs nav noziedzīga nodarījuma saistībā ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu izdarītājs, – gramatiskā, semantiskā un teleoloģiskā vērtējuma. Turklāt Direktīvas 2015/849 1. panta 3. punkta a) apakšpunktā ietvertā teikuma pēdējai daļai (“vai lai palīdzētu jebkurai personai, kas ir iesaistīta šādas darbības pasūtīšanā, izvairīties no minētās personas rīcības juridiskajām sekām”) esot saistība nevis ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas izdarītāju, bet gan ar predikatīvā noziedzīgā nodarījuma izdarītāju.
- 28 Turklāt šīs tiesas ieskatā, ja tiktu uzskatīts, ka predikatīvā noziedzīgā nodarījuma izdarītājs varētu būt arī noziedzīga nodarījuma – nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas – izdarītājs, tiktu pārkāpts *ne bis in idem* princips.

- 29 Šādos apstākļos *Curtea de Apel Braşov* (Braşovas apelācijas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai Direktīvas 2015/849 1. panta 3. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka persona, kura veic materiāltiesisku [materiālu] darbību, kas ir noziedzīgs nodarījums – nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana, vienmēr ir atšķirīga persona no tās, kura izdara pamata [predikatīvo] noziedzīgo nodarījumu (domājamais [sākotnējais] noziedzīgais nodarījums, no kura ir nelikumīgi iegūta nauda, kas tiek [tikusi] legalizēta)?”

Tiesvedība Tiesā

- 30 Ar 2020. gada 6. janvāra vēstuli Tiesa aicināja iesniedzējtiesu tai apstiprināt, ka LG ir atsaucis apelācijas sūdzību, ko viņš bija iesniedzis par *Tribunalul Braşov* (Braşovas apgabaltiesa) 2018. gada 15. novembra spriedumu, un apstipriņošas atbildes gadījumā – cik lielā mērā atbilde uz uzdoto jautājumu vēl ir vajadzīga strīda pamatlietā atrisināšanai.
- 31 Atbildot uz šo vēstuli, kas Tiesā tika saņemta 2020. gada 16. janvārī, iesniedzējtiesa apstiprināja, ka LG ir atsaucis šo apelācijas sūdzību, norādot, ka šai atsaukšanai tomēr nav nozīmes attiecībā uz lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību, jo arī prokuratūra un civilprasības iesniedzējs krimināllietā bija iesnieguši apelācijas sūdzības. Izskatot šīs pēdējās minētās apelācijas sūdzības, iesniedzējtiesai faktiski ir jālemj par to elementu esamību, kuri attiecas uz atbilstību starp faktiem, kuros tika vainots un kuri tika pārmesti LG, kā arī MH, par to prettiesiskumu un par pēdējo minēto personu vainojamību noziedzīgā nodarījumā – nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanā, kā rezultātā pašas lietas izspriešana pēc būtības esot atkarīga no atbildes uz uzdoto jautājumu.
- 32 Turklāt iesniedzējtiesa precizēja, ka tā pamatlietā pieņems nolēmumu pēdējā instancē.

Par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu

Par pieņemamību

- 33 Rumānijas valdība apstrīd lūguma sniegt prejudiciālo nolēmumu pieņemamību. Šī valdība vispirms norāda, ka pēc LG iesniegtās apelācijas sūdzības atsaukšanas iesniedzējtiesai vairs nav jālemj par LG notiesāšanu par noziedzīgu nodarījumu – nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu. Līdz ar to neesot pierādīts, ka atbilde uz jautājumu, kas uzdots strīda pamatlietā atrisināšanai, būtu lietderīga.
- 34 Turpinot, pamatlietas pamatā esošo faktisko apstākļu izklāsts nešķietot pietiekami skaidrs un tas ļaujot apšaubīt, ka Tiesas rīcībā ir visa nepieciešamā informācija, lai varētu pieņemt nolēmumu.
- 35 Visbeidzot, pretēji tam, ko apgalvo iesniedzējtiesa, Rumānijas judikatūrā nepastāvot nekādas interpretācijas kolīzijas attiecībā uz Likuma Nr. 656/2002 29. panta 1. punkta a) apakšpunktu, kurā ir pārņemts Direktīvas 2005/60 1. panta 2. punkta a) apakšpunkta formulējums.
- 36 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru LESD 267. pantā iedibinātās sadarbības starp to un valsts tiesām ietvaros tikai valsts tiesai, kas iztiesā pamatlietu un kas ir atbildīga par pieņemamo tiesas nolēmumu, ņemot vērā lietas īpatnības, ir jānovērtē gan tas, cik

lielā mērā prejudiciālais nolēmums ir nepieciešams sprieduma taisīšanai, gan arī Tiesai uzdoto jautājumu atbilstība. Tādēļ, ja uzdotie jautājumi attiecas uz Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir jālemj (spriedums, 2020. gada 24. novembris, *Openbaar Ministerie* (Dokumentu viltošana), C-510/19, EU:C:2020:953, 25. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 37 No minētā izriet, ka uz jautājumiem par Savienības tiesību [interpretāciju] ir attiecināma atbilstības prezumpcija. Tiesa var atteikties lemt par valsts tiesas uzdoto prejudiciālo jautājumu tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamatlietas apstākļiem vai tās priekšmetu, ja problēmai ir hipotētisks raksturs vai arī ja Tiesai nav zināmi faktiskie un tiesību apstākļi, kas vajadzīgi, lai sniegtu lietderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedums, 2020. gada 24. novembris, *Openbaar Ministerie* (Dokumentu viltošana), C-510/19, EU:C:2020:953, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 38 It īpaši, kā izriet no paša LESD 267. panta formulējuma, lūgtajam prejudiciālajam nolēmumam ir jābūt “vajadzīgam”, lai iesniedzējtiesa varētu “taisīt spriedumu” lietā, kuru tā izskata. Tādējādi prejudiciālā nolēmuma procedūras priekšnoteikums tostarp ir strīda faktiskā izskatīšana iesniedzējtiesā, kā ietvaros tai ir jāpieņem nolēmums, kurā var tikt ņemts vērā prejudiciālais nolēmums (spriedums, 2020. gada 24. novembris, *Openbaar Ministerie* (Dokumentu viltošana), C-510/19, EU:C:2020:953, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 39 Konkrētajā gadījumā no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu, kā arī no iesniedzējtiesas atbildes uz Tiesas 2020. gada 6. janvāra vēstulē uzdoto jautājumu izriet, ka iesniedzējtiesa izskata [šo] strīdu un ka šī tiesa uzskata, ka, lai atrisinātu šo strīdu, tai būtībā ir jālemj par to, vai noziedzīga nodarījuma – nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas – izdarītājs var būt predikatīvā noziedzīgā nodarījuma izdarītājs. Līdz ar to minētā tiesa var ņemt vērā atbildi uz uzdoto jautājumu.
- 40 Tādējādi nav acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nebūtu nekādas saiknes ar pamatlietas apstākļiem vai tās priekšmetu vai arī ka problēmai būtu hipotētisks raksturs.
- 41 Papildus minētajam, pat ja pamatlietas pamatā esošo faktisko apstākļu apraksts ir ļoti kodolīgs un nav pilnībā nepārprotams, tas tomēr ļauj saprast pamatlietas problēmjautājumus. Turklāt tas ļāva Rumānijas, Čehijas un Polijas valdībām, kā arī Eiropas Komisijai iesniegt apsvērumus saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 23. pantu.
- 42 No tā izriet, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.

Par lietas būtību

- 43 Ievadam ir jāatgādina, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai, lai prejudiciālu jautājumu uzdevušajai tiesai varētu sniegt lietderīgu atbildi, Tiesai var nākties ņemt vērā tādas Savienības tiesību normas, uz kurām valsts tiesa sava jautājuma izklāstā nav atsaukusies (spriedums, 2013. gada 25. aprīlis, *Jyske Bank Gibraltar*, C-212/11, EU:C:2013:270, 38. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 44 Konkrētajā gadījumā, lai gan iesniedzējtiesas jautājums attiecas uz Direktīvas 2015/849 1. panta 3. punktu, ir jānorāda, kā izriet no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu, ka LG tika notiesāts par Likuma Nr. 656/2002 29. panta 1. punkta a) apakšpunktā – ar kuru Rumānijas tiesībās ir transponēts Direktīvas 2005/60 1. panta 2. punkta a) apakšpunkts, kurš bija spēkā laikposmā, uz kuru attiecas pamatliesa, – paredzētā noziedzīgā nodarījuma – nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas – izdarīšanu.

- 45 Turklāt ir jākonstatē, ka Direktīvas 2005/60 1. panta 2. punkta un Direktīvas 2015/849 1. panta 3. punkta normas ir formulētas pēc būtības līdzīgi.
- 46 Šādos apstākļos, lai iesniedzējtiesai sniegtu lietderīgu atbildi, uzdotais jautājums ir jāsaprot tādējādi, ka ar to būtībā tiek jautāts, vai Direktīvas 2005/60 1. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēts, ka noziedzīgu nodarījumu – nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu – šīs tiesību normas izpratnē var būt izdarījis tādas noziedzīgās darbības izdarītājs, no kuras ir gūti attiecīgie līdzekļi.
- 47 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī tās konteksts un šo normu ietverošā tiesiskā regulējuma mērķi (spriedums, 2018. gada 26. septembris, *Baumgartner*, C-513/17, EU:C:2018:772, 23. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 48 Direktīvas 2005/60 1. panta 1. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstis nodrošina, ka nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana un teroristu finansēšana ir aizliegta. Savukārt šīs direktīvas 1. panta 2. punktā ir uzskaitītas darbības, kuras, ja tās izdarītas ar nodomu, tiek uzskatītas par noziedzīgu nodarījumu – nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu – Direktīvas 2005/60 izpratnē.
- 49 Direktīvas 2005/60 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētā [darbība] ir īpašuma konversija vai nodošana, zinot, ka šāds īpašums ir iegūts ar noziedzīgu darbību vai piedaloties šādā darbībā, lai slēptu vai maskētu šā īpašuma nelikumīgo izcelsmi, vai palīdzētu jebkurai personai, kas ir iesaistīta šādas darbības pasūtīšanā, izvairīties no savas rīcības juridiskajām sekām.
- 50 No Direktīvas 2005/60 1. panta 2. punkta a) apakšpunkta formulējuma izriet – lai varētu uzskatīt, ka persona ir legalizējusi nelikumīgi iegūtus līdzekļus šīs tiesību normas izpratnē, tai ir jāzina, ka attiecīgie līdzekļi ir iegūti noziedzīgā darbībā vai no līdzdalības šādā darbībā.
- 51 Taču ar šādu nosacījumu tiek prasīts tikai tas, lai noziedzīga nodarījuma – nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas – izdarītājam būtu zināma attiecīgo līdzekļu noziedzīgā izcelsme. Ņemot vērā, ka šis nosacījums noteikti ir izpildīts attiecībā uz noziedzīgās darbības, no kuras šie līdzekļi ir gūti, izdarītāju, tas neizslēdz, ka viņš var būt Direktīvas 2005/60 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētā noziedzīgā nodarījuma – nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas – izdarītājs.
- 52 Turklāt no Direktīvas 2005/60 1. panta 2. punkta a) apakšpunkta formulējuma izriet, ka šajā tiesību normā minētā materiālā darbība tostarp ietver īpašumu konversiju vai nodošanu, lai noklusētu vai slēptu šo īpašumu noziedzīgo izcelsmi.
- 53 Tā kā šāda rīcība ir nosacīta materiālā darbība, kas atšķirībā no vienkārša šo īpašumu valdījuma vai izmantošanas automātiski neizriet no noziedzīgās darbības, no kuras ir gūti attiecīgie līdzekļi, to var izdarīt gan tādas noziedzīgās darbības izdarītājs, no kuras ir gūti attiecīgie līdzekļi, gan trešā persona.
- 54 No iepriekš minētā izriet, ka Direktīvas 2005/60 1. panta 2. punkta a) apakšpunkta formulējumā nav izslēgts, ka predikatīvā noziedzīgā nodarījuma, no kura ir gūti legalizētie nelikumīgi iegūtie līdzekļi, izdarītājs var būt arī šajā tiesību normā minētā noziedzīgā nodarījuma – noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas – izdarītājs.

- 55 Attiecībā uz normatīvo kontekstu, kurā iekļaujas Direktīva 2005/60, ir jāatgādina, ka tās pieņemšanas dienā Pamatlēmums 2001/500 bija spēkā. Saskaņā ar šī pamatlēmuma 1. panta b) punktu, lai pastiprinātu cīņu pret organizēto noziedzību, dalībvalstīm ir jāveic pasākumi, kas vajadzīgi, lai netiktu paredzētas vai paturētas spēkā nekādas atrunas tostarp attiecībā uz Strasbūras konvencijas 6. panta 1. punkta a) apakšpunktu smagu noziegumu gadījumā un katrā ziņā tādu noziedzīgu nodarījumu gadījumā, par kuriem soda ar brīvības atņemšanu vai aizturēšanu uz laiku, kas var pārsniegt vienu gadu, vai valstis, kuru tiesību sistēmā ir paredzēts [soda] minimālais sliekšnis tādu noziedzīgu nodarījumu gadījumā, par kuriem soda ar brīvības atņemšanu vai aizturēšanu uz laiku, kas ir vismaz seši mēneši.
- 56 Strasbūras konvencijas 6. panta 1. punktā ir paredzēts, ka ikviena tās dalībvalsts veic tādus “likumdošanas un cita veida pasākumus”, kādi ir nepieciešami, lai šajā tiesību normā uzskaitītās darbības, ja tās ir izdarītas ar nodomu, saskaņā ar valsts tiesību aktiem varētu atzīt par noziedzīgiem nodarījumiem. Strasbūras konvencijas 6. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētā darbība – nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana – būtībā ir tāda pati kā Direktīvas 2005/60 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētā.
- 57 Strasbūras konvencijas 6. panta 2. punkta b) apakšpunktā tās dalībvalstīm ir piešķirta iespēja paredzēt, ka šī 6. panta 1. punktā minētie noziedzīgie nodarījumi nav piemērojami predikatīvā noziedzīgā nodarījuma izdarītājiem. Kā izriet no šīs konvencijas skaidrojošā ziņojuma, šajā tiesību normā ir ņemts vērā, ka dažās valstīs, piemērojot valsts krimināltiesību pamatprincipus, persona, kas ir izdarījusi predikatīvo noziedzīgo nodarījumu, nav izdarījusi papildu noziedzīgu nodarījumu, legalizējot šajā predikatīvajā noziedzīgajā nodarījumā nelikumīgi gūtos ieņēmumus.
- 58 No tā izriet, ka Direktīvas 2005/60 pieņemšanas dienā predikatīvā noziedzīgā nodarījuma izdarītāja vainojamība Direktīvas 2005/60 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minēto darbību izdarīšanā no Strasbūras konvencijas viedokļa bija pieļaujama, taču dalībvalstīm bija atļauts savās krimināltiesībās neparedzēt šādu vainojamību. Turklāt tas pats secinājums attiecas uz Varšavas konvenciju, kuras 9. panta 2. punkta b) apakšpunktā ir paredzēts, ka var būt noteikts, ka šī 9. panta 1. punktā norādītie noziedzīgie nodarījumi nav attiecināmi uz tām personām, kuras ir izdarījušas predikatīvo noziedzīgo nodarījumu.
- 59 Direktīvā 2005/60, kuras 1. panta 1. punktā ir paredzēts dalībvalstu pienākums aizliegt noteiktas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas darbības, nenorādot tiesiskos līdzekļus šāda aizlieguma īstenošanai, un kuras 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana ir definēta tādējādi, ka ir atļauts, bet nav noteikts pienākums paredzēt, ka predikatīvā noziedzīgā nodarījuma izdarītājs ir vainojams šajā tiesību normā paredzēto darbību izdarīšanā, tātad dalībvalstīm ir atstāta izvēles iespēja paredzēt šādu vainojamību, attiecīgo tiesību normu transponējot valsts tiesībās.
- 60 Šo konstatējumu apstiprina, pirmkārt, Direktīvas 2005/60 5. apsvēruma, saskaņā ar kuru šai direktīvai būtu “jāatbilst” FATF ieteikumiem, kādi tie tika pārstrādāti un paplašināti 2003. gadā. Kā ģenerālvokāts ir norādījis secinājumā 45. punktā, saskaņā ar pirmo no FATF ieteikumiem valstis drīkst noteikt, ka noziedzīgs nodarījums – nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana – netiek attiecināts uz personām, kuras ir izdarījušas predikatīvo noziedzīgo nodarījumu, ja tas ir pretrunā to valsts tiesību pamatprincipiem.
- 61 Otrkārt, kā ģenerālvokāts ir norādījis secinājumā 41. punktā, Direktīvas 2005/60 5. pantā ir tieši atzīts, ka, lai nepieļautu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu, dalībvalstis šīs direktīvas darbības jomā var pieņemt vai paturēt spēkā stingrākus noteikumus. Šis

- pants ir ietverts šīs direktīvas I nodaļā “Temats [priekšmets], darbības joma un definīcijas” un ir piemērojams visām tiesību normām jomā, ko regulē šī direktīva, lai izvairītos no nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas vai terorisma finansēšanas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 10. marts, *Safe Interenvios*, C-235/14, EU:C:2016:154, 78. punkts).
- 62 Ir arī jānorāda, kā tas izriet no Direktīvas 2018/1673 1. un 11. apsvēruma, ka tās mērķis ir apkarot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, izmantojot krimināltiesības, un tā uzliek dalībvalstīm pienākumu nodrošināt, ka nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas darbību konkrēti veidi ir sodāmi arī tad, ja tās ir veicis tādas noziedzīgas darbības izdarītājs, kuras rezultātā šie līdzekļi radušies.
- 63 Direktīvas 2018/1673 3. panta 5. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tostarp šīs direktīvas 3. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētā rīcība ir sodāma kā noziedzīgs nodarījums, ja to ir izdarījušas personas, kas veikušas noziedzīgo darbību, kurā iegūts īpašums, vai bijušas tajā iesaistītas.
- 64 Ir jānorāda, ka Direktīvas 2018/1673 3. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētās rīcības apraksts atbilst Direktīvas 2005/60 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētās rīcības aprakstam.
- 65 Tādējādi tikai ar Direktīvu 2018/1673, kuras transponēšanas termiņš beidzās 2020. gada 3. decembrī, dalībvalstīm tika noteikts no Savienības tiesībām izrietošs pienākums paredzēt, ka predikatīvā noziedzīgā nodarījuma izdarītājs ir vainojams par īpašuma konversiju vai nodošanu, kas izriet no šādas noziedzīgas darbības, lai slēptu vai maskētu šā īpašumu nelikumīgo izcelsmi, vai palīdzētu jebkurai personai, kas ir iesaistīta šajā darbībā, izvairīties no tās rīcības juridiskajām sekām.
- 66 Līdz ar to no Direktīvas 2005/60 normatīvā konteksta izriet, ka tai nav pretrunā tas, ka dalībvalsts transponē Direktīvas 2005/60 1. panta 2. punkta a) apakšpunktu valsts tiesībās, paredzot predikatīvā noziedzīgā nodarījuma izdarītāja vainojamību noziedzīgā nodarījumā – nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanā – saskaņā ar savām starptautiskajām saistībām un valsts tiesību pamatprincipiem.
- 67 Šādu secinājumu apstiprina Direktīvas 2005/60 mērķis.
- 68 Proti, šajā ziņā Tiesa ir nospriedusi, ka Direktīvas 2005/60 galvenais mērķis ir novērst finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un terorisma finansēšanai, kā tas izriet gan no tās nosaukuma un preambulas apsvērumiem, gan no tā, ka tā tika pieņemta starptautiskā kontekstā, lai Savienībā piemērotu un padarītu saistošus FATF ieteikumus (skat. spriedumu, 2017. gada 4. maijs, *El Dakkak* un *Intercontinental*, C-17/16, EU:C:2017:341, 32. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 69 Direktīvas 2005/60 tiesību normām tāpat ir svarīgs preventīvs raksturs, ciktāl, izmantojot uz risku balstītu pieeju, tajā ir noteikts preventīvu un atturošu pasākumu kopums, lai efektīvi cīnītos ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un terorisma finansēšanu, kā arī lai saglabātu finanšu sistēmas stabilitāti un integritāti. Šo pasākumu uzdevums ir novērst vai vismaz iespēju robežās apgrūtināt šādas darbības, šim nolūkam radot šķēršļus visās stadijās, kur būtu iespējams veikt šādas darbības, lai personām, kas nodarbojas ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu, padarītu grūtāku šo darbību veikšanu (spriedums, 2018. gada 17. janvāris, *Corporate Companies*, C-676/16, EU:C:2018:13, 26. punkts).

- 70 Tomēr, lai gan, kā izriet no Direktīvas 2005/60 1. apsvēruma, šajā direktīvā ir paredzēti “preventīvie līdzekļi, izmantojot finanšu sistēmu”, kas papildina uz krimināltiesībām balstīto pieeju, tās transponēšana valsts tiesībās, paredzot, ka šīs direktīvas 1. panta 2. punktā minētās nelegāli iegūtu līdzekļu legalizēšanas darbības ir kriminālpārkāpumi, efektīvi palīdz cīnīties ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu, kā arī saglabāt finanšu sistēmas stabilitāti un integritāti un tādējādi atbilst tās mērķiem.
- 71 Predikatīvā noziedzīgā nodarījuma izdarītāja vainojamība noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanā ir saderīga ar Direktīvas 2005/60 mērķiem arī tādēļ – kā ģenerālvokāts būtībā ir norādījis secinājumā 43. punktā –, ka tā var apgrūtināt noziedzīgi iegūtu līdzekļu integrēšanu finanšu sistēmā un tādējādi veicina iekšējā tirgus pareizas darbības nodrošināšanu.
- 72 Līdz ar to, ņemot vērā Direktīvas 2005/60 1. panta 2. punkta a) apakšpunkta formulējumu, normatīvo kontekstu, kādā iekļaujas šī direktīva, kā arī tās mērķi, minētās direktīvas 1. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tas, ka dalībvalsts šo tiesību normu transponē savos tiesību aktos, paredzot predikatīvā noziedzīgā nodarījuma izdarītāja vainojamību noziedzīgā nodarījumā – nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanā. Tāds pats secinājums ir attiecināms uz Direktīvas 2015/849 1. panta 3. punkta a) apakšpunktu, jo šajā pēdējā minētajā direktīvā šajā ziņā ir tikai aizstāts Direktīvas 2005/60 1. panta 2. punkta a) apakšpunkts, neveicot tajā nekādus būtiskus grozījumus.
- 73 Tā kā iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai nepastāv risks, ka šāda interpretācija nav saderīga ar *ne bis in idem* principu, ir jāatgādina, ka saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 51. panta 1. punktu tās noteikumi attiecas uz Savienības iestādēm, un uz dalībvalstīm tikai tad, ja tās īsteno Savienības tiesību aktus.
- 74 Ir arī jāatgādina, ka *ne bis in idem* princips ir nostiprināts ECPAK 7. protokola 4. pantā un Hartas 50. pantā, kurā ir noteikts, ka “nevienu nedrīkst atkārtoti tiesāt vai sodīt krimināllietā par nodarījumu, par kuru viņš saskaņā ar tiesību aktiem Savienībā jau ticis attaisnots vai notiesāts ar galīgu spriedumu”.
- 75 Lai gan – kā to apstiprina LES 6. panta 3. punkts – pamattiesības, kas ir atzītas ECPAK, kā vispārējie principi ir daļa no Savienības tiesībām un lai gan Hartas 52. panta 3. punktā ir paredzēts, ka tajā ietvertajām tiesībām, kuras atbilst ECPAK garantētajām tiesībām, ir tāda pati nozīme un apjoms, kāds tām ir noteikts minētajā konvencijā, pēdējā minētā konvencija, kamēr Savienība nav tai pievienojusies, nav Savienības tiesību sistēmā formāli integrēts juridisks instruments. Tomēr paskaidrojumos par Hartas 52. pantu ir norādīts, ka šī panta 3. punkta mērķis ir nodrošināt nepieciešamo saskaņotību starp Hartu un ECPAK, “tomēr negatīvi neietekmējot Savienības tiesību aktu un Eiropas Savienības Tiesas autonomiju” (spriedums, 2018. gada 20. marts, *Garlsson Real Estate u.c.*, C-537/16, EU:C:2018:193, 24. un 25. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 76 Līdz ar to uzdotais jautājums ir jāizvērtē, ņemot vērā tikai Hartā un it īpaši tās 50. pantā garantētās pamattiesības (spriedums, 2018. gada 20. marts, *Garlsson Real Estate u.c.*, C-537/16, EU:C:2018:193, 26. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

- 77 No Hartas 50. panta formulējuma izriet, ka ar to ir aizliegts vienu un to pašu personu saukt pie atbildības vai sodīt krimināllietā par vienu un to pašu pārkāpumu vairāk nekā vienu reizi (spriedumi, 2017. gada 5. aprīlis, *Orsi un Baldetti*, C-217/15 un C-350/15, EU:C:2017:264, 18. punkts, kā arī 2018. gada 20. marts, *Garlsson Real Estate u.c.*, C-537/16, EU:C:2018:193, 36. punkts).
- 78 It īpaši attiecībā uz aizliegumu vienu un to pašu personu saukt pie atbildības par vienu un to pašu pārkāpumu (*idem* nosacījums) ir jānorāda, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru vienīgais kritērijs, pēc kura var tikt izvērtēts, vai ir noticis tas pats nodarījums, ir identisku faktisko apstākļu konstatēšana, ar to saprotot savstarpēji nešķiramu konkrētu apstākļu kopumu, uz kā pamata attiecīgā persona ar spēkā stājušos spriedumu ir attaisnota vai notiesāta. Tādējādi ar Hartas 50. pantu ir aizliegts par identiskiem faktiem piemērot vairākus krimināltiesiska rakstura sodus, izmantojot dažādas šim mērķim domātas procedūras (skat. spriedumus 2018. gada 20. marts, *Menci*, C-524/15, EU:C:2018:197, 35. punkts, un 2018. gada 20. marts, *Garlsson Real Estate u.c.*, C-537/16, EU:C:2018:193, 37. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 79 Lai noteiktu, vai šādu konkrētu apstākļu kopums pastāv, kompetentajai valsts tiesai ir jāizlemj, vai abu tiesvedību materiālie apstākļi ir tādu konkrētu apstākļu kopums, kuri savstarpēji ir nedalāmi saistīti laikā, vietā un pēc to priekšmeta (pēc analogijas skat. spriedumus, 2007. gada 18. jūlijs, *Kraaijenbrink*, C-367/05, EU:C:2007:444, 27. punkts, un 2010. gada 16. novembris, *Mantello*, C-261/09, EU:C:2010:683, 39. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 80 Turklāt faktu un aizsargāto interešu juridiskajai kvalifikācijai valsts tiesībās nav nozīmes, lai konstatētu, ka nodarījums ir tas pats, jo ar Hartas 50. pantu sniegtās aizsardzības tvērums dažādās dalībvalstīs nevar būt atšķirīgs (spriedumi, 2018. gada 20. marts, *Menci*, C-524/15, EU:C:2018:197, 36. punkts, un 2018. gada 20. marts, *Garlsson Real Estate u.c.*, C-537/16, EU:C:2018:193, 38. punkts).
- 81 Līdz ar to ir jāuzskata, ka Hartas 50. pantam nav pretrunā tas, ka predikatīvā noziedzīgā nodarījuma izdarītājs tiek apsūdzēts par noziedzīgu nodarījumu – nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, kas ir paredzēts Direktīvas 2005/60 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā, ja apsūdzības pamatā esošie faktiskie apstākļi nav identiski tiem, kas ir predikatīvā noziedzīgā nodarījuma pamatā, un šo materiālo faktisko apstākļu identiskums ir jāizvērtē, ņemot vērā šī sprieduma 78.–80. punktā izklāstīto kritēriju.
- 82 Kā ģenerālvokāts būtībā ir norādījis secinājumu 52. un 53. punktā, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana Direktīvas 2005/60 1. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē, proti, īpašuma konversija vai nodošana, zinot, ka šāds īpašums ir iegūts noziedzīgā darbībā vai piedaloties šādā darbībā, lai slēptu vai maskētu šā īpašuma nelikumīgo izcelsmi, ir no predikatīvā noziedzīgā nodarījuma darbības nošķirta darbība, pat ja nelikumīgi iegūtos līdzekļus ir legalizējis šī predikatīvā noziedzīgā nodarījuma izdarītājs.
- 83 Visbeidzot ir jāatgādina, ka saistībā ar Likuma Nr. 656/2002 29. panta 1. punkta a) apakšpunkta piemērošanu iesniedzējtiesai ir jānodrošina, lai tiktu ievērots *ne bis in idem* princips, kā arī visi atbilstošie principi un Hartā garantētās pamatlīdētās apsūdzēto personu pamattiesības (šajā nozīmē skat. it īpaši spriedumus, 2015. gada 8. septembris, *Taricco* u.c., C-105/14, EU:C:2015:555, 53. punkts, kā arī 2018. gada 5. jūnijs, *Kolev* u.c., C-612/15, EU:C:2018:392, 68. punkts), it īpaši noziedzīgu nodarījumu un sodu likumības princips (spriedums, 2017. gada 5. decembris, *M.A.S.* un *M.B.*, C-42/17, EU:C:2017:936, 52. punkts) un Hartas 49. pantā paredzētais sodu samērīguma princips.

- 84 Pamatlietā iesniedzējtiesai ir jāizvērtē Hartas 50. panta piemērojamība un šajā ziņā jāpārbauda, vai par predikatīvo noziedzīgo nodarījumu ir pasludināts galīgs spriedums krimināllietā, ar ko šī noziedzīgā nodarījuma izdarītājs ir attaisnots vai notiesāts. Konkrētajā gadījumā iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai kriminālprocess, kas attiecas uz predikatīvo noziedzīgo nodarījumu, patiešām ir izbeigts ar galīgu spriedumu krimināllietā.
- 85 Lai nodrošinātu Hartas 50. panta ievērošanu, tai ir jāpārbauda, vai predikatīvo noziedzīgo nodarījumu veidojošie materiālie faktiskie apstākļi, proti, krāpšana nodokļu jomā, nav identiski faktiskajiem apstākļiem, attiecībā uz kuriem LG tika apsūdzēts, pamatojoties uz Likuma Nr. 656/2002 29. panta 1. punkta a) apakšpunktu, ņemot vērā šī sprieduma 78.–80. punktā norādītos precizējumus. *Ne bis in idem* principa pārkāpums nepastāvētu gadījumā, ja tiktu konstatēts, ka faktiskie apstākļi, par kuriem LG tika apsūdzēts saistībā ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, pamatojoties uz Likuma Nr. 656/2002 29. panta 1. punkta a) apakšpunktu, nav identiski tiem, kas ir predikatīvā noziedzīgā nodarījuma pamatā – krāpšanu nodokļu jomā, kas, šķiet, izriet no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem.
- 86 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2005/60 1. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēts, ka noziedzīgu nodarījumu – nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu – šīs tiesību normas izpratnē var izdarīt tādas noziedzīgās darbības izdarītājs, no kuras ir gūti attiecīgie līdzekļi.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 87 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2005/60/EK (2005. gada 26. oktobris) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai, 1. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēts, ka noziedzīgu nodarījumu – nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu – šīs tiesību normas izpratnē var izdarīt tādas noziedzīgās darbības izdarītājs, no kuras ir gūti attiecīgie līdzekļi.

[Paraksti]